

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2023/2024

Za kolegij

Povijest medicine u srednjem vijeku

Studij:	Medicina (R) (izborni) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini
Nositelj kolegija:	izv. prof. dr. sc. Medved Marko
Godina studija:	1
ECTS:	1.50
Stimulativni ECTS:	0.00 (0.00%)
Strani jezik:	Ne

Podaci o kolegiju:

Upoznati polaznike s poviješću medicine u srednjem vijeku u Europi i u Hrvatskoj, s naglaskom na baštinu antike i proces razvoja ideja i struktura koje će dovesti do medicinskih dostignuća novog vijeka.

Popis obvezne ispitne literature:

Ante Škrobonja – Amir Muzur – Vlasta Rotschild, *Povijest medicine za praktičare*, Rijeka, 2003., 19-140.

Mirko Dražen Grmek – Antun Budak, *Uvod u medicinu*, Zagreb, 1996., 84-104.

M. D. Grmek – S. Dujmušić (ur.), Mirko Dražen Grmek, Pregled povijesnog razvoja medicine u Hrvatskoj od pretpovijesnih vremena do XII. Stoljeća, u: *Iz hrvatske medicinske prošlosti*, Zagreb, 1954., 35-63.

Popis dopunske literature:

Frederick F. Cartwright, *Bolest i povijest*, Zagreb, 2006.

Lavoslav Glesinger, *Povijest medicine*, Zagreb, 1978, 97-144.

Mirko Jamnicki Dojmi, Dr. Lujo Thaller: od vrača i čarobnjaka do modernog liječnika. Zagreb, 1938. – značajan datum za hrvatsku medicinsku književnost, u: *Acta medico-historica Adriatica*, 5 (2007.) 2, 245-262. <https://hrcak.srce.hr/101676>

Amir Muzur, *Čudesna izlječenja. Usporedna studija s osobitim osvrtom na kasni srednji vijek*, Rijeka, 2001.

Gordan Ravančić, [Crna smrt 1348.-1349. u Dubrovniku: srednjovjekovni grad i doživljaj epidemije, Doktorska disertacija](http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/2340/1/256747.G.R-doktorat.pdf), Zagreb, 2006. <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/2340/1/256747.G.R-doktorat.pdf>

Nancy Siraisi, *Medieval and Early Renaissance Medicine: An Introduction to Knowledge and Practice*, Chicago, 1990.

Ante Škrobonja, *Sveti od zdravlja. Ilustrirani leksikon svetaca zaštitnika*, Zagreb, 2004.

Narodna medicina: izvori i istraživanja, Marko Pećina – Stella Fatović-Ferenčić (ur.), Zagreb, 2017.

Knjige od likarije. Faksimili i obrada dviju ljekaruša pisanih hrvatskom ćirilicom, Marko Pećina, Stella Fatović-Ferenčić (ur.), Zagreb, 2010.

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

Uvod u povijest medicine srednjeg vijeka

Nakon odslušanog predmeta studenti će biti osposobljeni: identificirati baštinu antike u srednjovjekovnoj medicini; protumačiti pojave, strukture i osobe u kojima se očituje doprinos srednjeg vijeka razvoju medicine; prepoznati kulturnu razmjenu s arapskim i bizantskim svijetom i povezati je s napretkom medicine na zapadu; izdvojiti školske i visokoškolske medicinske ustanove srednjeg vijeka; protumačiti kršćansko poimanje bolesti i veze redovništva s medicinom; procijeniti mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala u procesu koji je doveo do pojave suvremene gradske bolnice.

Medicina i obrazovanje u srednjem vijeku

Nakon odslušanog predmeta studenti će poznavati osnove visokoškolskog poučavanja medicine u srednjem vijeku.

Srednjovjekovni hospitali, kirurzi i liječnici

Nakon odslušanog predmeta studenti će biti osposobljeni identificirati različite struke u srednjovjekovnoj medicini.

Epidemije u srednjem vijeku

Studenti će biti u stanju poimati epidemije i procijeniti mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala

Arapski utjecaji na europsku medicinu

Studenti će biti u stanju analizirati arapske utjecaje na europsku medicinu

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

Protuepidemijske mjere, hospitali i bratovštine u srednjem vijeku

Studenti će biti u stanju procijeniti bolest i mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala u procesu koji je doveo do pojave suvremene gradske bolnice

Kirurgija i anatomija u srednjem vijeku

Studenti će biti u stanju identificirati temeljne etape razvoja kirurgije i anatomije

Razne izabrane teme povijesti medicine u srednjem vijeku

Razumijevanje temeljnih pojmova medicine srednjega vijeka.

Zaključno o povijesti medicine u srednjem vijeku

Iznose se temeljne postavke srednjovjekovne medicine i otvara perspektiva prema ranonovjekovnoj medicini

Obveze studenata:

Prisustvo na nastavi. Održati referat na satu na zadanu temu. Sudjelovati u problematiziranju obrađenih tema. Završni pismeni ispit.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Pohađanje nastave i održan referat.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2023/2024

Povijest medicine u srednjem vijeku

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)
06.03.2024	
Uvod u povijest medicine srednjeg vijeka: <ul style="list-style-type: none"> • Z-inf. učionica (16:00 - 19:00) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV	
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
13.03.2024	
Arapski utjecaji na europsku medicinu: <ul style="list-style-type: none"> • Z-inf. učionica (16:00 - 19:00) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV	
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
20.03.2024	
Medicina i obrazovanje u srednjem vijeku: <ul style="list-style-type: none"> • Z-inf. učionica (16:00 - 19:00) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV	
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
27.03.2024	
Srednjovjekovni hospitali, kirurzi i liječnici: <ul style="list-style-type: none"> • Z5 (16:00 - 19:00) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV	
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
03.04.2024	
Epidemije u srednjem vijeku: <ul style="list-style-type: none"> • ONLINE (16:30 - 19:30) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV	
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
11.04.2024	
	Protuepidemijske mjere, hospitali i bratovštine u srednjem vijeku: <ul style="list-style-type: none"> • ONLINE (17:00 - 19:30) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
24.04.2024	
	Kirurgija i anatomija u srednjem vijeku: <ul style="list-style-type: none"> • ONLINE (16:00 - 20:00) ^[1479]<ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	
08.05.2024	

	Zaključno o povijesti medicine u srednjem vijeku: <ul style="list-style-type: none"> • Z1 (16:00 - 17:00) ^[1479] <ul style="list-style-type: none"> ◦ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko ^[1479]	

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
Uvod u povijest medicine srednjeg vijeka	3	Z-inf. učionica
Medicina i obrazovanje u srednjem vijeku	3	Z-inf. učionica
Srednjovjekovni hospitali, kirurzi i liječnici	3	Z5
Epidemije u srednjem vijeku	3	ONLINE
Arapski utjecaji na europsku medicinu	3	Z-inf. učionica

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
Protuepidemijske mjere, hospitali i bratovštine u srednjem vijeku	5	ONLINE
Kirurgija i anatomija u srednjem vijeku	4	ONLINE
Razne izabrane teme povijesti medicine u srednjem vijeku	3	
Zaključno o povijesti medicine u srednjem vijeku	1	Z1

ISPITNI TERMINI (završni ispit):

1.	15.05.2024.
----	-------------